

*Raadsagenda
2026 - 2030*

*Samen Werken
aan een sterk,
inclusief & groen
Son en Breugel*

gemeenteraad
son en breugel

Voorwoord

Voor u ligt de Raadsagenda Son en Breugel 2026–2030. Een agenda die richting geeft aan de keuzes die we de komende jaren als gemeenteraad willen maken voor onze inwoners, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Na de gemeenteraadsverkiezingen is een nieuw college gevormd door Dorpsvisie, CDA en PRO. Daarbij is bewust gekozen voor een bestuursakkoord op hoofdlijnen. Niet alles is vooraf dichtgetimmerd. Daarmee heeft de gemeenteraad ruimte om gedurende deze bestuursperiode daadwerkelijk richting te geven, voorstellen te verbeteren en politieke keuzes te maken.

Vanuit die gedachte zijn alle fracties uitgenodigd om mee te werken aan deze raadsagenda. De deelnemende fracties hebben vanuit hun eigen politieke uitgangspunten ideeën, ambities en prioriteiten ingebracht. Dat betekent niet dat we overal hetzelfde over denken. Dat hoeft ook niet. Verschillen van inzicht horen bij de politiek. Maar waar we elkaar kunnen vinden in wat goed is voor Son en Breugel, moeten we die kans benutten.

Dat is meer dan een werkwijze alleen. Het is ook een opdracht aan onszelf én aan het college. Bij de grote vraagstukken van de komende jaren verwachten we dat niet alleen wordt gekeken naar wat politiek minimaal nodig is voor een meerderheid, maar actief wordt gezocht naar oplossingen die kunnen rekenen op een zo breed mogelijk draagvlak in de gemeenteraad én in onze gemeenschap.

Die houding is nodig, want Son en Breugel staat voor stevige keuzes. Onze financiële ruimte staat onder druk, terwijl de vraag naar zorg en ondersteuning groeit. Tegelijkertijd willen we woningen bouwen, ons dorp groen, leefbaar en bereikbaar houden, investeren in onze jeugd en onze voorzieningen en verenigingen sterk houden. Ook de ontwikkeling van Brainport biedt kansen, maar legt tegelijkertijd extra druk op wonen, mobiliteit en onze sociale samenhang.

Daarbij begint goed bestuur niet in het gemeentehuis, maar in onze gemeenschap. De kracht van Son en Breugel zit in inwoners die naar elkaar omzien, vrijwilligers die zich inzetten, sterke verenigingen, betrokken ondernemers en maatschappelijke organisaties. De gemeente kan en hoeft niet alles zelf te doen, maar moet er wel staan wanneer dat nodig is. Dichtbij, toegankelijk en betrouwbaar.

Remco Heeren

Dorpsvisie

Jan Boersma

CDA

Bas Henrichs

D66

Albert-Jan Pomper

PRO

Inhoud

1. Financiën	6
2. Sociaal domein betaalbaar & dichtbij	8
3. Passend & betaalbaar wonen	10
4. Veilig, bereikbaar & fietsvriendelijk	13
5. Een vitale economie op Ekkersrijt & in het centrum	14
6. Voorzieningen, sport, cultuur & ontmoeting	16
7. Groene, klimaatadaptieve & duurzame leefomgeving	18
8. Inclusieve, toegankelijke & participatieve gemeente	20
9. Onderwijs, jeugd & jeugdzorg	21

1. Financiën

Ambitie & doelstellingen

Financiële gezondheid is en blijft belangrijk voor Son en Breugel.

Die financiële gezondheid staat de komende jaren fors onder druk en dat is een grote zorg. De kadernota 2027–2030 laat aanzienlijke tekorten zien.

De grootste bezorgdheid achter de cijfers is de groeiende vraag naar (professionele) steun en zorg, vooral bij Jeugdzorg en de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). Zo doorgaan kan niet.

De financiële situatie vraagt om een brede discussie om tot oplossingen te komen. Daarbij nodigen we nadrukkelijk het maatschappelijk middenveld, verenigingen en buurtinitiatieven uit om gezamenlijk aan oplossingen te werken.

We streven naar behoud van het niveau van de voorzieningen in Son en Breugel. Keuzes maken we op basis van rechtvaardigheid, maatschappelijke effectiviteit, kosteneffectiviteit en wettelijke ruimte.

Uitgangspunten

- De 8 begrotingsafspraken uit de kadernota 2027–2030 blijven uitgangspunt bij ons handelen.
- We geven in de periode 2026–2030 prioriteit aan de uitvoering van projecten waarvoor de financiering geregeld is. Dat betekent dat deze projecten voorrang krijgen op capaciteit en dat andere “wensen” pas aan bod komen als er capaciteit voor is. We breiden de capaciteit niet uit.
- De begrotingen voor de periode 2027–2030 moeten structureel sluitend zijn. Tijdelijke tekorten (incidenteel en structureel) accepteren we alleen als de algemene reserve van de gemeente dit kan dragen.
- Om de begroting structureel sluitend te krijgen kan een verhoging van de OZB (onroerendezaakbelasting) boven de inflatiecorrectie het sluitstuk van maatregelen zijn.

Wat gaan we doen

- We kijken nadrukkelijk naar creatieve maatregelen om kosten te beperken en additionele inkomsten te genereren.
- We blijven bij het Rijk aandringen op meer beleidsruimte met betrekking tot de Wmo en Jeugdzorg en op voldoende middelen om deze taken uit te voeren.
- We zoeken de samenwerking op en optimaliseren bestaande samenwerkingsverbanden.

2. Sociaal domein betaalbaar & dichtbij

Ambitie & doelstellingen

Inwoners die noodzakelijke hulp nodig hebben, vinden deze dichtbij, begrijpelijk en tijdig via het cmd. (centrum voor maatschappelijke deelname) en het lokale netwerk. De gemeente stuurt nadrukkelijker op instroom, doorstroom en uitstroom, investeert gericht in een sterke sociale basis en beschermt inwoners met lage inkomens, beperkte sociale netwerken of complexe problematiek tegen onevenredige gevolgen van financiële druk.

Een betaalbaar sociaal domein krijgen we alleen als we ook de onderliggende zorgvraag weten te verminderen. Dat vraagt niet alleen om scherpere indicering, maar juist ook om blijvende investeringen in preventie, gezondheid en de sociale basis.

We hebben de ambitie om de kosten van Jeugdzorg en Wmo beheersbaar te maken om de toegankelijkheid van zorg en andere gemeentelijk taken te kunnen waarborgen en hiermee een wezenlijke bijdrage te leveren aan een duurzaam sluitende gemeentelijke begroting. Dat vereist scherpe keuzes, actieve kostenbeheersing en waar nodig stevige maatregelen in toegang, indicering, inkoop, duur en omvang van ondersteuning. De andere domeinen ondersteunen het Sociaal domein nadrukkelijk op de doelstelling om de kosten voor het Sociaal domein te verlagen.

Uitgangspunten

- We beschermen het basisniveau van ondersteuning, voorkomen dat kortetermijnbezuinigingen later tot hogere zorgkosten leiden, behouden het verenigingsleven, mantelzorgers en vrijwilligers als preventieve en verbindende kracht en maken keuzes op basis van rechtvaardigheid, maatschappelijke effectiviteit, kosteneffectiviteit en wettelijke ruimte.
- In 2027 is voor minimaal de meest voorkomende hulpvragen een collectief of voorliggend alternatief beschikbaar, tenzij maatwerk aantoonbaar noodzakelijk is.
- We zien verenigingen niet als eerste bezuinigingspost, maar als onderdeel van de sociale basis.

Wat gaan we doen

- We gaan op basis van uitvoeringsscenario's, zoals die met de op 2 juli 2026 unaniem aangenomen motie 'Kaders voor goede en betaalbare Jeugdzorg en Wmo' (motie M.12a) zijn gevraagd, bij de begroting 2027 keuzes maken over welke maatregelen binnen het wettelijke kader mogelijk zijn. We betrekken hierbij de verwachte financiële effecten, de inhoudelijke consequenties voor kwaliteit, de toegankelijkheid en de uitvoerbaarheid en risico's.
- We volgen data over kostenontwikkeling, instroom, uitstroom, wachttijden, verwijzingen, herindicatie, ontwikkeling van de zorgvraag, gezondheid, zelfredzaamheid, mantelzorgbelasting, gebruik van preventieve voorzieningen, gebruik van algemene voorzieningen en inwonerstevredenheid in de monitor Sociaal domein en gebruiken deze om te sturen.
- Waar mogelijk werken we gezamenlijke, regionale samenwerkingsafspraken uit, waarbij we sturen op eigen kracht, netwerk en het benutten van algemene voorzieningen. Specialistische ondersteuning wordt pas geïndiceerd als dat noodzakelijk is.
- We brengen de wachtlijsten bij het cmd. terug naar een aanvaardbaar niveau.
- We onderzoeken welke complexe of hoog-specialistische vormen van ondersteuning zich lenen voor regionale samenwerking, gezamenlijke inkoop of andere vormen van risicodeling, onder andere door onderzoek naar de verzekeringsstructuur.

- We werken samen met professionals, aanbieders, huisartsen, scholen, verenigingen, mantelzorgorganisaties en de Adviesraad Sociaal Domein. We vragen hen expliciet welke vormen van ondersteuning effectiever, collectiever of lichter kunnen en welke preventieve investeringen aantoonbaar zwaardere zorg voorkomen.
- Het cmd. blijft het herkenbare loket voor inwoners. De toegang werkt met één brede vraagverheldering: wat kan iemand zelf, wat kan het netwerk, welke algemene voorziening past en wanneer is maatwerk nodig? Bij iedere herindicatie kijken we ook welke stappen nodig zijn om zelfstandigheid verder te vergroten en ondersteuning verantwoord af te bouwen.
- We beoordelen preventieve voorzieningen niet primair als kostenpost, maar als investering die zwaardere zorg kan voorkomen. We investeren gericht in voorzieningen die professionele zorg voorkomen of uitstellen. We denken dan bijvoorbeeld aan samenwerking met scholen, jeugd- en jongerenwerk, lokaal gezondheidsbeleid, mantelzorgondersteuning, vrijwilligersnetwerken, sport en cultuur, laagdrempelige daginvulling, schuldhulp, armoedebestrijding, aanpak van laaggeletterdheid en opvoedondersteuning.
- We werken aan zorgzame wijken, plekken voor ontmoeting, valpreventie, dagbesteding dichtbij en tijdig passende woningen in de wijk, zodat inwoners langer zelfredzaam kunnen blijven.
- We onderzoeken welke wettelijke ruimte er is voor eigen bijdragen, voorliggende voorzieningen en inkomensafhankelijke effecten. We voorkomen hierbij stapeling van kosten, we beschermen minima en werpen geen drempel op voor noodzakelijke hulp. Tegelijk kijken we scherper naar de duur en kosteneffectiviteit van geïndiceerde ondersteuning, zodat we sociaal handelen waar het moet en verstandig waar het kan.
- We stellen een raads werkgroep Sociaal domein in om grip, voortgang en dilemma's periodiek te bespreken. We gebruiken de monitor Sociaal domein voor kostenontwikkeling, wachttijden, verwijzingen, herindicaties, gebruik van algemene voorzieningen, inwonerstevredenheid, gezondheid, ervaren kwaliteit van leven, mantelzorgbelasting, sociale cohesie, ontwikkeling van de zorgvraag en uitstroom. We pakken complexe casussen integraal op en benaderen deze waar nodig regionaal.

3. Passend & betaalbaar wonen

Ambitie en doelstellingen

Son en Breugel groeit op een manier die past bij het dorp. We versnellen de woningbouw, behouden het groene en dorpse karakter en zorgen ervoor dat inwoners in iedere levensfase een passende woning kunnen vinden.

Uitgangspunten

- Het vastgestelde woon- en huisvestingsbeleid vormt het uitgangspunt voor de woningbouwopgave.
- Bij nieuwbouw staat de lokale woonbehoefte centraal. We besteden bijzondere aandacht aan starters, jongeren, doorstromers, senioren en éénpersoonshuishoudens, zodat inwoners ook in de eigen gemeente een volgende woonstap kunnen zetten.
- We zetten in op een evenwichtige woningvoorraad met voldoende sociale huur, betaalbare koop, middenhuur en levensloopbestendige woningen.
- We gebruiken de prestatieafspraken met de woningcorporaties als middel om sociale huurwoningen te behouden en bij herontwikkeling minimaal het aantal huurwoningen te handhaven.
- De herontwikkeling van Breeakker-Noord vindt plaats binnen de uitgangspunten van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Het groene en dorpse karakter, een evenwichtige woningvoorraad, voldoende betaalbare woningen en een zorgvuldige participatie van bewoners vormen hierbij het uitgangspunt.

Wat gaan we doen

Wonen

- We versnellen lopende woningbouwprojecten waar mogelijk. Daarbij benutten we actief regionale samenwerking, subsidies en andere mogelijkheden om procedures en realisatie te versnellen.
- We blijven zoeken naar nieuwe ontwikkellocaties, waarbij we zorgvuldig omgaan met het groene karakter van Son en Breugel en de kwaliteit van de leefomgeving.
- We stimuleren waar mogelijk innovatieve woonvormen en bouwmethoden, zoals woningsplitsing, optoppen, tijdelijke woningen, mantelzorgwoningen, woongroepen en circulaire bouwconcepten.
- We zetten het actieve grondbeleid voort om regie te houden op ruimtelijke ontwikkelingen. Bij gemeentelijke gronden betrekken we erfpacht nadrukkelijk als optie.
- Bij de ontwikkeling van huisvestingsoplossingen voor arbeidsmigranten waken we over goede en verantwoorde huisvesting.
- Bij nieuwe woningbouwontwikkelingen kijken we nadrukkelijk hoe een deel van de opbrengsten of investeringen kan bijdragen aan de kwaliteit van de bestaande wijk, bijvoorbeeld door investeringen in groen, speelvoorzieningen, ontmoetingsplekken, verkeersveiligheid of andere voorzieningen die de leefbaarheid versterken en het draagvlak voor ontwikkelingen vergroten. Op daartoe geschikte locaties kan hoger bouwen een positieve bijdrage aan die opbrengsten leveren.

Centrum

- Voor de ontwikkeling van de locatie hoek Kerkplein/Nieuwstraat, Torenstraat en Kerkstraat 2 leveren we integrale randvoorwaarden en uitgangspunten.
- Bij centrumontwikkelingen bieden we ruimte voor creatieve oplossingen in bouwhoogte en stedenbouw, mits deze passen binnen het dorpse karakter en de kwaliteit van het centrum.
- Voor Nieuwstraat 45–47 (voormalige Sonnerie) werken we een toekomstbestendige bestemming uit, waarbij zowel de maatschappelijke meerwaarde als een financieel duurzame exploitatie uitgangspunt zijn.

Vluchtelingenopvang

- We geven uitvoering aan de wettelijke opvangopgave overeenkomstig de gemaakte bestuurlijke afspraken.
- De ontwikkeling van een opvanglocatie aan de Van den Elsenstraat 36 blijft het vertrekpunt. Voorts zoeken we samen met het COA (Centraal orgaan opvang asielzoekers) naar één of meerdere aanvullende kleinschalige opvanglocaties die we zorgvuldig inpassen, met aandacht voor leefbaarheid, participatie en draagvlak in de omgeving. De ervaringen van andere gemeenten met opvang in eigen beheer nemen we hier nadrukkelijk in mee.

4. Veilig, bereikbaar & fietsvriendelijk

Ambitie & doelstellingen

Son en Breugel wordt veiliger en beter bereikbaar door fietsers en voetgangers prioriteit te geven, schoolroutes veilig in te richten, regionale verkeersdruk te beperken en Ekkersrijt duurzaam bereikbaar te houden.

Uitgangspunten

- Bij nieuwe projecten gebruiken we het STOMP-principe: eerst Stappen en Trappen, daarna Openbaar vervoer en deel-Mobiliteit, en pas daarna de Privé-auto.
- Kwetsbare verkeersdeelnemers, kinderen, ouderen en mensen met een beperking krijgen voorrang in ontwerp en uitvoering.

Wat gaan we doen

- Medio 2027 komt er een uitvoeringsagenda fietsveiligheid met een top-10 van lokale knelpunten, waaronder ten minste de al eerder bekende knelpunten: de schoolroutes, Boslaan, Veerstraat, verbinding Son–Breugel en oversteken richting centra.
- De snelfietsroute door het centrum F50 krijgt de hoogste prioriteit als veilige, directe en comfortabele fietsverbinding vanuit centrum Son richting Veghel, Ekkersrijt en Eindhoven. We sturen hierbij aan op tijdige besluitvorming, subsidie, participatie met omwonenden en samenhang met de centrumvisie, mobiliteitsvisie, Sonniuswijk en Ekkersrijt.
- Voor elke basisschool komt uiterlijk in 2027 een schoolomgevingsscan beschikbaar met maatregelen voor halen en brengen, veilige oversteken, fietsparkeren, voor het stimuleren van zelfstandig lopen en fietsen en gedragsafspraken.
- We werken de 2e aansluiting Ekkersrijt uit met goede ecologische inpassing, veilige fiets- en voetgangersverbindingen en beperking van sluipverkeer door woongebieden.
- We brengen fietsknelpunten, ongevallenlocaties en ervaren onveiligheid samen in één prioriteitenkaart. We betrekken hierbij scholen, ouders, jongeren, senioren, ondernemers (ook op Ekkersrijt), de Fietzersbond en wijkvertegenwoordigers. We koppelen kleine maatregelen direct aan regulier onderhoud: markering, verlichting, zichtlijnen, snelheidsremming en duidelijke voorrangssituaties.
- We zetten de lobby voor een noordelijke aansluiting A50 voort als regionaal bereikbaarheidsvraagstuk, waarbij de leefbaarheid van Son en Breugel leidend blijft.
- We willen dat meer jongeren zelfstandig en veilig lopend of fietsend naar school gaan. Daarom combineren we fysieke maatregelen met een gedragsaanpak: fietslessen, campagnes rond snelheid en parkeren, afspraken met scholen over haal- en brengverkeer en jaarlijkse verkeersveiligheidsweken.

5. Een vitale economie op Ekkersrijt & in het centrum

Ambitie & doelstellingen

Een sterke economie is de basis voor een leefbare gemeente. Ekkersrijt en het centrum van Son versterken elkaar en vormen samen de economische ruggengraat van Son en Breugel. We zetten voor de economische ontwikkeling in op tempo, focus en zichtbare resultaten.

Op 5 juni 2025 heeft de gemeenteraad voor het centrum van Son de centrumvisie 'Dorpshart aan de Dommel' vastgesteld. De vastgestelde visie moet nu snel vertaald worden naar uitvoeringsprogramma's met heldere doelstellingen en tijdspaden die passen binnen de beschikbare financiële middelen. Zo ontwikkelen we het centrum tot een groen, levendig en economisch sterk dorpshart waar ontmoeten, ondernemen en wonen samenkomen. Dit doen we in samenspraak met de inwoners en ondernemers in het centrum.

Ekkersrijt is en blijft de economische motor van Son en Breugel en een belangrijke schakel binnen de Brainportregio. Het masterplan Ekkersrijt wordt geactualiseerd tot een nieuw gebiedsprogramma Ekkersrijt. Wij zetten in op een toekomstbestendig bedrijventerrein waar innovatie, duurzaamheid en economische groei samenkomen. Met deze koers zetten we in op een toekomstbestendige gemeente met een sterk economisch fundament en een aantrekkelijk leefklimaat.

Uitgangspunten

- Onze inzet draagt bij aan de leefbaarheid, identiteit en economische vitaliteit van Son en Breugel.
- We hechten waarde aan het ondernemerschap in het centrum. De centrumontwikkeling leidt tot extra kansen voor ondernemers en daarom zetten we in op:
 - het verbinden en vergroenen van het centrum, met nadruk op de belangrijkste pleinen;
 - het terugdringen van sluisverkeer en het verbeteren van de positie van fietsers en voetgangers;
 - het behoud van gratis parkeren, met parkeren zoveel mogelijk aan de randen van het centrum;
 - het realiseren van betaalbare woningen in het centrum;
 - meer ruimte en flexibiliteit voor horeca;
 - een aantrekkelijk en toegankelijk vestigingsklimaat voor ondernemers.
- Bij Ekkersrijt is onze inzet gericht op:
 - revitaliseren van Ekkersrijt Oost;
 - het aantrekken en behouden van innovatieve en hoogwaardige bedrijven;
 - intensiever gebruik van de schaarse ruimte door verdichting en herontwikkeling;
 - het verbeteren van de bereikbaarheid, inclusief de 2e aansluiting;
 - het tegengaan van leegstand;
 - het versterken van veiligheid en samenwerking met ondernemers.

Wat gaan we doen

Centrum Son

- We geven prioriteit aan de uitvoering van de centrumvisie waarbij we in de 1e fase de snelfietsroute F50 aanleggen met medeneming van quick wins zoals meer groen in de Nieuwstraat en het ontmoedigen van sluisverkeer.
- In de 2e fase versnellen we de ontwikkeling van woningbouw, onder meer bij het Kerkplein (zie ook programmalijn 3, Passend en betaalbaar wonen) en door het stimuleren van het optoppen van bestaande bebouwing.
- We vergroenen het Raadhuisplein en het Kerkplein en ontwikkelen beide tot aantrekkelijke en levendige ontmoetingsplekken.

Ekkersrijt

- We stimuleren collectieve energieoplossingen.
- We investeren in vergroening en klimaatadaptatie.
- We bevorderen circulaire economie en efficiënt ruimtegebruik.

6. Voorzieningen, sport, cultuur & ontmoeting

Ambitie & doelstellingen

Son en Breugel is een hechte gemeenschap waarin inwoners naar elkaar omzien, we nieuwe inwoners snel opnemen en mensen actief deelnemen aan een sterk en divers verenigingsleven. Sport, cultuur, ontmoeting en gemeenschapsvoorzieningen vormen het hart van ons dorp en zijn van grote waarde voor de leefbaarheid, gezondheid, sociale samenhang en het behoud van het dorpse karakter.

Om de sociale samenhang en betrokkenheid van inwoners te versterken, hechten wij grote waarde aan goede voorzieningen in onze wijken. Ontmoetingsplekken zoals De Boerderij, Braecklant en het Dommelhuis bevorderen met een gevarieerd aanbod aan activiteiten de verbinding tussen inwoners. Wij zien het als een groot goed dat op verschillende plekken in ons dorp voorzieningen voor sport, spel, cultuur en ontmoeting aanwezig zijn. Dit stimuleert de betrokkenheid van inwoners en de inzet van vrijwilligers uit de buurt zelf.

Daarbij hebben wij bijzondere aandacht voor voorzieningen voor kinderen, jongeren en ouderen, zodat iedere inwoner dichtbij huis kan ontmoeten, bewegen en deelnemen aan de samenleving. Wij zetten ons in voor het behoud van sport-, spel- en overige wijkvoorzieningen en ondersteunen waar nodig initiatieven op buurtniveau. Wij streven ernaar dat ieder kind kan deelnemen aan sport, cultuur of een andere verenigingsactiviteit, ongeacht de financiële situatie van het gezin.

Het behoud van een zwemvoorziening voor Son en Breugel is ons doel, waarbij het uitgangspunt is dat de exploitatie de verantwoordelijkheid van de eigenaar blijft. We zijn bereid om, op basis van een onafhankelijk en financieel onderbouwd businessplan, te bezien welke rol we kunnen vervullen om de zwemfunctie voor de lange termijn te behouden. We wegen daarbij de maatschappelijke meerwaarde, financiële haalbaarheid, verduurzaming, samenwerking met partners en – indien dit aantoonbaar bijdraagt aan een toekomstbestendige exploitatie – de mogelijkheden voor herontwikkeling van het gebied integraal af.

Son en Breugel staat de komende jaren voor grote opgaven in het sociaal domein, onder andere door vergrijzing, een toenemende zorgvraag en de druk die samenhangt met de ontwikkeling van Brainport. De groei van Brainport biedt kansen voor werkgelegenheid en voorzieningen, maar leidt ook tot extra druk op wonen, mobiliteit, sociale cohesie en de vraag naar zorg en ondersteuning. Dit vraagt om een sterke en veerkrachtige gemeenschap.

Een sterke gemeenschap is de eerste lijn van preventie. Investeren in voorzieningen, verenigingen en ontmoeting is daarom niet alleen een investering in leefbaarheid, maar ook in de betaalbaarheid en toekomstbestendigheid van het sociaal domein en in een sterk en zelfstandig Son en Breugel.

Uitgangspunten

- We zien verenigingen, maatschappelijke organisaties en inwonersinitiatieven als belangrijke partners in het versterken van de sociale infrastructuur. Zij spelen een cruciale rol in het bevorderen van ontmoeting, het tegengaan van eenzaamheid en het ondersteunen van inwoners. Dit draagt bij aan de leefbaarheid van ons dorp en het behoud van het dorpse karakter in een veranderende omgeving.
- Om de toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg en ondersteuning te waarborgen, zetten wij in op versterking van de sociale basis. Voorzieningen zoals sportaccommodaties, cultuurvoorzieningen en ontmoetingsplekken vervullen daarbij een belangrijke preventieve functie. Zij dragen bij aan gezondheid, sociale samenhang, participatie en het langer zelfstandig functioneren van inwoners. Investeren in deze basis helpt zwaardere vormen van zorg en ondersteuning te voorkomen.
- De gemeente blijft verantwoordelijk voor passende ondersteuning aan inwoners die dit nodig hebben. Het versterken van de sociale basis is nadrukkelijk bedoeld als aanvulling op professionele zorg en ondersteuning en niet als vervanging daarvan.
- Gelet op de financiële en organisatorische uitdagingen maken wij keuzes en stellen wij prioriteiten. We zetten subsidies en gemeentelijke ondersteuning doelmatig in en richten deze op activiteiten die aantoonbaar bijdragen aan gezondheid, het tegengaan van eenzaamheid, participatie/inclusiviteit en preventie. Daarbij kijken wij nadrukkelijk naar het maatschappelijke rendement van voorzieningen en initiatieven.

Wat gaan we doen

- We faciliteren en ondersteunen verenigingen en maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan preventie en sociale samenhang.
- We zorgen voor passende randvoorwaarden, waaronder duidelijkheid en continuïteit, bijvoorbeeld rondom accommodaties en erfpacht.
- We houden bij ruimtelijke afwegingen nadrukkelijk rekening met de maatschappelijke waarde van sportparken en wijkvoorzieningen.
- We stimuleren samenwerking tussen maatschappelijke partners en professionele organisaties binnen het sociaal domein.
- Vrijwilligers en mantelzorgers krijgen specifieke aandacht en ondersteuning.

7. Groene, klimaatadaptieve & duurzame leefomgeving

Ambitie & doelstellingen

Onze ambitie is om de openbare ruimte in Son en Breugel te vergroenen, klimaatbestendiger te maken en waar nodig maatregelen te nemen voor een betere luchtkwaliteit. We maken onze bossen weerbaarder tegen perioden van droogte en wateroverlast, versnellen de warmtetransitie van fossiele energie naar elektriciteit en stimuleren duurzame mobiliteit.

Een klimaatadaptieve woonomgeving is voorbereid op de gevolgen van klimaatverandering, zoals intensievere regenbuien, langere perioden van droogte en toenemende hittestress. Tegelijk biedt dit kansen voor een aantrekkelijker woonklimaat met meer ruimte voor groen en water. Schaduwrijke looproutes en zitplekken helpen inwoners om beter om te gaan met hitte. Door perioden van droogte én hevige buien ontstaan zowel watertekorten als wateroverlast. Beide hebben negatieve gevolgen voor de fysieke leefomgeving, waaronder onze bossen, en veroorzaken hinder voor inwoners. Het beperken hiervan is daarom belangrijk voor een duurzame en gezonde leefomgeving. Groen in de directe omgeving draagt bovendien bij aan de mentale en fysieke gezondheid: het nodigt uit tot naar buiten gaan, bewegen en ontmoeten. Zelfs uitzicht op groen kan stress verminderen en het welzijn van inwoners vergroten.

Uitgangspunten

- We nemen klimaatbestendigheid structureel mee in ruimtelijke projecten, het beheer en de inrichting van de openbare ruimte.

Wat gaan we doen

- We beschermen het Dommeldal en versterken het groen in de gemeente, bijvoorbeeld met groenaanleg naar het voorbeeld van de Stoklandschool en initiatieven zoals een geboorte- of eeuwelingenbos.
- We stimuleren het gebruik van deelauto's en faciliteren elektrisch rijden.
- We stimuleren het isoleren van woningen, zodat de energievraag afneemt en we de warmtetransitie versnellen.
- We pakken de wateroverlast aan, onder andere in de Antoon van de Venstraat.

8. Inclusieve, toegankelijke & participatieve gemeente

Ambitie & doelstellingen

Son en Breugel is een gemeente waarin iedereen meetelt, mee kan doen en zich thuis voelt. Wij geloven dat een sterke gemeenschap begint met betrokken inwoners die naar elkaar omzien en verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving. We ondersteunen, verbinden en geven ruimte aan initiatieven uit de samenleving. Inclusie is voor ons geen apart beleidsterrein, maar een vanzelfsprekend uitgangspunt bij alles wat wij doen: van beleid en dienstverlening tot de inrichting van de openbare ruimte.

Son en Breugel ontwikkelt zich tot een gemeente waar toegankelijkheid, gemeenschapszin en gelijke kansen zichtbaar zijn in beleid én praktijk.

Uitgangspunten

- We versterken de gemeenschap, we investeren in gemeenschapszin, vrijwilligerswerk, mantelzorg, buurtinitiatieven en de kracht van verenigingen. Samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en gemeente staat centraal.
- We zijn een toegankelijke en dienstbare overheid, onze dienstverlening is begrijpelijk, persoonlijk en laagdrempelig. Iedereen kan de gemeente bereiken, digitaal én fysiek. We communiceren helder en in begrijpelijke taal.
- Digitale en fysieke dienstverlening voldoen aantoonbaar aan de geldende toegankelijkheidseisen.
- We geven inwoners een echte stem, participatie begint aan de voorkant. We betrekken inwoners tijdig, zij weten waarop zij invloed hebben en krijgen altijd inzicht in wat we met hun inbreng doen. Inwoners ervaren meer invloed op gemeentelijke besluitvorming en voelen zich beter gehoord.
- We zorgen dat iedereen mee kan doen, we zetten ons actief in tegen uitsluiting, discriminatie, eenzaamheid, huiselijk geweld, femicide en online intimidatie. Preventie, vroegsignalering en gelijke kansen zijn daarbij leidend.
- Inclusie is de norm. Bij nieuw beleid, verordeningen en uitvoeringsprogramma's toetsen wij standaard de gevolgen voor inclusie, toegankelijkheid, participatie en gelijke kansen. Zo maken we inclusie onderdeel van alle gemeentelijke afwegingen.

Wat gaan we doen

- In 2027 komt er een integrale inclusievisie, met een uitvoeringsagenda en een jaarlijkse rapportage aan de raad.
- We borgen de samenwerking met de Adviesraad Sociaal Domein, vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en maatschappelijke organisaties structureel.
- We beloven een gemeente die dichtbij haar inwoners staat, vertrouwen geeft en samen met de samenleving werkt aan oplossingen. Zo bouwen wij aan een Son en Breugel waarin iedereen kan meedoen en niemand aan de kant staat.

9. Onderwijs, jeugd & jeugdzorg

Ambitie & doelstellingen

Wij willen dat ieder kind en iedere jongere gezond, veilig en kansrijk kan opgroeien. Niet ieder vraagstuk hoeft meteen een zorgvraag te worden, maar wie hulp nodig heeft, moet die snel en begrijpelijk kunnen vinden.

Uitgangspunten

- We kiezen voor gelijke kansen, preventie en ondersteuning dichtbij. We werken hiervoor samen met scholen, kinderopvang, jongerenwerk, verenigingen, sport- en cultuurpartners aan één lokale jeugd- en onderwijsagenda. Daarin brengen we bestaand aanbod beter in beeld, verbeteren we de samenwerking en kijken we vooral welke kinderen en jongeren we nu nog onvoldoende bereiken.

Wat gaan we doen

- We faciliteren dat scholen, ouders, cmd., huisartsen, jongerenwerk en verenigingen beter samenwerken aan vroegsignalering, mentale gezondheid en preventie. Op die manier werken we aan een sterke basis rond kinderen en jongeren.
- We nemen financiële drempels voor sport, cultuur, muziek, scouting en verenigingsleven zoveel mogelijk weg zodat ieder kind kan meedoen. We maken regelingen eenvoudiger vindbaar en toegankelijker.
- We zetten een structurele vorm van jongerenparticipatie op om jongeren een herkenbare stem te geven. Bijvoorbeeld via een jongerenpanel en jaarlijkse jongerenbijeenkomsten over wonen, veiligheid, mobiliteit, sport, cultuur en mentale gezondheid.
- We geven jongeren meer ruimte voor laagdrempelige culturele activiteiten, muziek, debat, techniek, erfgoed en creatieve projecten om cultuur, ontmoeting en talentontwikkeling te stimuleren. Hierbij sluiten we aan bij bestaande accommodaties en initiatieven.
- Onderwijshuisvesting en passend onderwijs: in 2026 brengen we de onderwijshuisvestingsopgave in beeld, inclusief basisscholen, passend onderwijs, de Emiliusschool, Harlekijn en regionale afspraken. We koppelen investeringen aan demografie, bereikbaarheid, inclusie en financiële haalbaarheid.

gemeenteraad
son en breugel